رویکرد

داعش بزرگ‌ترین چاه نفت سوریه را به امریکا تقدیم کرد

چند روز پس از آنکه نیروهای عراقی منطقه نفت‌خیز کرکوک را از دست نیروهای پیشمرگه پس گرفتند، نیروهای دموکراتیک سوریه که تحت حمایت امریکا هستند، دیروز اعلام کردند که کنترل میدان نفتی العمر، بزرگ‌ترین میدان نفتی سوریه را به دست گرفته‌اند؛ اقدامی که گفته می‌شود با توافق‌های پنهان میان این نیروها و داعش محقق شده است.

به گزارش «جوان»، در شرایطی که ارتش سوریه با عملیات گسترده به دنبال بازپس‌گیری مناطق اشغال شده از دست تروریست‌هاست، نیروهای دموکراتیک سوریه (همپیمان امریکا) نیز برای تسلط بر مناطق شمالی با ارتش رقابت می‌کنند. کردهای سوریه که هفته گذشته کنترل شهر رقه را از دست داعش خارج کردند، شنبه شب بزرگ‌ترین میدان نفتی سوریه را تصرف کردند. نیروهای دموکراتیک کرد سوریه روز یک‌شنبه اعلام کردند که سه روز پس از عقب‌نشینی داعش از میدان نفتی العمر در شرق رود فرات، بر آن مسلط شدند. به گزارش خبرگزاری رویترز، گردان‌های نیروهای دموکراتیک سوریه شامل کردها و عرب‌ها، تروریست‌های داعش را در میدان نفتی العمر شکست دادند. کردهای سوریه شنبه شب همچنین بر میدان نفتی الصیجان در شمال میدان العمر مسلط شدند. روز شنبه ارتش سوریه به سمت ساحل شرقی رود فرات حرکت کرد اما موفق نشد بر این میدان نفتی مسلط شود. تسلط کردها بر میدان نفتی العمر در حالی است که نیروهای ارتش سوریه با این میدان تنها سه کیلومتر فاصله دارند. به گزارش شبکه اسکای‌نیوز، روز شنبه ارتش سوریه با یک پیشروی چشمگیر توانست به نزدیکی این میدان نفتی برسد اما ساعاتی بعد حملات گسترده داعش که با اعزام نیرو از مناطق همجوار همراه بود باعث شد ارتش سوریه عقب‌نشینی کند. منابع محلی می‌گویند برخی جناح‌های درگیر در جنگ سوریه از جمله امریکایی‌ها در این اعزام نیرو کار را برای داعشی‌ها تسهیل کرده‌اند که با توجه به کنترل نیروهای تحت امر امریکا بر این میدان نفتی مهم آن هم تنها ساعاتی پس از عقب‌نشینی ارتش سوریه، این فرضیه قوت می‌گیرد. تسلط کردهای سوریه بر بزرگ‌ترین میدان نفتی سوریه، چند روز پس از آن انجام شد که نیروهای عراقی در عملیات گسترده که کمتر از ۲۰ ساعت طول کشید، توانستند منطقه نفت‌خیز کرکوک را از دست کردها آزاد کنند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، میدان العمر در ساحل شرقی رود فرات و در نزدیکی مرز عراق قرار دارد و یکی از بزرگ‌ترین میدان‌های نفتی سوریه است که تا پیش از بحران این کشور ۳۰ هزار بشکه نفت تولید می‌کرد و از تابستان سال ۲۰۱۴ به اصلی‌ترین منبع درآمد گروه تروریستی داعش تبدیل شد. بنا به گفته منابع سوری، داعش این میدان نفتی را بدون درگیری و در قالب یک توافق تسلیم نیروهای تحت امر امریکا کرده است و اکنون نیروهای ویژه امریکایی و نیروهای سوریه دموکراتیک در آن مستقر شده‌اند. چنین توافق‌هایی میان نیروهای دموکراتیک سوریه و داعش بی‌سابقه نیست و هفته گذشته نیز این نیروها در توافقی با تروریست‌های داعش در رقه، بیش از ۳۰۰ تن از آنها را به همراه خانواده‌های‌شان از شهر رقه به جنوب دیرالزور منتقل کردند؛ اقدامی که با واکنش تند روسیه مواجه شد و مقامات کرملین از واشنگتن خواستند درباره انتقال امن تکفیری‌ها به مناطق دیگر توضیح دهند. امریکا در حالی ادعای نابودی تروریست‌های داعش را دارد که تاکنون هیچ اقدام مؤثری برای مقابله با این گروه انجام نداده و در بسیاری از موارد به جای تروریست‌ها، مواضع نیروهای ارتش سوریه را مورد هدف قرار داده است. در عملیات آزادسازی رقه نیز به جای داعش، غیرنظامیان را بمباران می‌کرد که صدها تن در این عملیات هوایی کشته شدند. پیشروی کردها در دیرالزور پس از آن انجام شد که ارتش سوریه پس از سه سال، محاصره این شهر را شکست و توانست برخی مناطق آن را آزاد کند. استان دیرالزور در شرق سوریه و در مرز عراق، محور دو عملیات متفاوت است، در نخستین محور نیروهای ارتش سوریه با پشتیبانی روسیه در شهر دیرالزور تلاش می‌کنند باقیمانده‌های داعش را از محله شرقی و غربی این شهر بیرون کنند. در محور دیگر نیروهای کرد در بخش شمالی و شمال شرقی درصدد هستند با تسلط بر این مناطق قلمرو جغرافیایی خود را توسعه دهند. پیشروی کردها با حمایت همه‌جانبه امریکا انجام می‌شود و امریکایی‌ها تلاش می‌کنند از آزادسازی مناطق شمالی سوریه توسط ارتش جلوگیری کنند. به باور ناظران، امریکایی‌ها با کمک کردها به دنبال این هستند تا با تسلط بر شمال سوریه در گفت‌وگوهای آتی سوریه امتیازات سیاسی را از دمشق بگیرند.

■ مخالفت ترکیه با واگذاری رقه به کردها

فکری ایشیک، معاون نخست‌وزیر ترکیه روز یک‌شنبه با اشاره به اینکه منطقه سخت‌ترین مراحل خود را پس از توافقنامه سایکس-پیکو پشت سر می‌گذارد هشدار داد، اینکه امریکا مدیریت شهر رقه سوریه را به حزب اتحاد دموکراتیک کردها بسپارد، می‌تواند موجب آغاز جنگی نژادی شود. به گزارش الجزیره، فکری ایشیک در سخنانی گفت: «نباید امریکا مدیریت رقه را به حزب اتحاد دموکراتیک کردها بسپارد. نیروهای این حزب نباید هیچ‌گونه مسئولیتی در مدیریت رقه که ۹۰ درصد ساکنان آن را اعراب تشکیل می‌دهند، داشته باشد.» این مسئول دولت آنکارا ادامه داد: «از نظر من استفاده از یک سازمان تروریستی برای بیرون راندن گروه تروریستی دیگری همانند آن است که وارد کیسه‌ای مملو از افعی شویم. بارها گفته‌ایم که حزب اتحاد دموکراتیک و پ.ک.ک یک سازمان تروریستی واحد هستند و همکاری شما با آنها مشکلات بزرگی را برای منطقه ایجاد خواهد کرد.» ترکیه قدرت‌یابی کردها در شمال سوریه را تهدیدی برای امنیت مرزهای خود می‌داند و با انجام عملیات در شمال سوریه تلاش می‌کند از استقلال کردها جلوگیری کند.

■ مسکو: در نیت امریکایی‌ها تردید داریم

وزارت دفاع روسیه در نیت اعضای ائتلاف ضد داعش برای اختصاص کمک‌های مالی به رقه با وجود مخالفت مکرر این کشورها با درخواست‌های سابق برای ارسال کمک‌های بشردوستانه به سوری‌ها ابراز تردید کرد. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، ژنرال ایگور کوناشنکوف، سخنگوی وزارت دفاع روسیه روز یک‌شنبه اعلام کرد: «بعد از بمباران‌های ائتلاف بین‌المللی به رهبری امریکا مقامات عالی‌رتبه واشنگتن، پاریس و برلین بیانیه‌هایی مبنی بر اختصاص دهها میلیون دلار و یورو به رقه صادر کردند تا این میلیون‌ها دلار برای حفظ زندگی ساکنان این شهر استفاده شود. ما باید از اینگونه سخاوتمندی‌ها استقبال کنیم اما درباره نیات آنها سؤال‌هایی داریم.» کوناشنکوف اضافه کرد: «تنها توجیه این کمک‌های مالی اخیر برای سرپوش گذاشتن به بمباران یادآور دوران بربریت از سوی جنگنده‌های امریکا و دیگر اعضای ائتلاف است که باعث کشتار هزاران غیرنظامی در رقه شده است.»

چالش

عواقب استراتژی جدید ترامپ در افغانستان

حمله نفوذی طالبان ۱۳ نظامی امریکا را کشت

سخنگوی طالبان اعلام کرد که در حمله نفوذی این گروه به نظامیان امریکایی در ولایت «لغمان» ۱۳ نظامی این کشور کشته و دو نفر دیگر نیز زخمی شدند.

به گزارش دفتر منطقه‌ای خبرگزاری تسنیم، «ذبیح‌الله مجاهد»، سخنگوی طالبان در بیانیه‌ای اعلام کرد که در حمله یک نفوذی این گروه به نظامیان امریکایی ۱۳ نفر کشته و دو نفر دیگر نیز زخمی شدند. وی اظهار داشت این حمله در داخل سپاه «سیلاب» در «دشت گمبیری» ولایت «لغمان» صورت گرفته است. این در حالی است که طالبان اخیراً حملات خود را به اهداف نظامی تشدید کرده است. حمله هفته گذشته این گروه با خودروهای زرهی بمب‌گذاری شده «هاموی» به یک پایگاه نظامی در ولایت «قندهار» ۴۳ کشته بر جا گذاشت. پیش از آن نیز حمله هفته گذشته طالبان به ساختمان والی و پلیس در ولایت‌های «غزنی» و «پکتیا» به کشته شدن ۷۰ نفر منجر شد. روز گذشته نیز در حمله انتحاری طالبان مقابل ورودی دانشکده نظامی «مارشال فهیم» ۱۵ نفر کشته و چهار نفر دیگر زخمی شدند. یکی از سخنگویان طالبان نیز حملات اخیر این گروه را «پیامی صریح» به امریکا خواند و گفت: به دشمن که گمان می‌کرد با استراتژی ترامپ ما را ترسانده، درس خوبی داده شد.

نشست سه‌جانبه وزرای خارجه عراق، امریکا و عربستان برگزار شد

چشم ناپاک واشنگتن-ریاض به علقه تهران-بغداد

گزارش یک
محمد بابایی

همزمان با پایین کشیده شدن آخرین پرچم‌های داعش در مناطق مرزی عراق و سوریه، واشنگتن و آل‌سعود نیز ماسک عوض کردند و تلاش دارند با تغییراتی در سیاست‌های خود بغداد را از تهران دور کنند، هرچند ناظران معتقدند پیوند ایران و عراق ریشه‌های عمیق تاریخی و فرهنگی دارد که طی چند سال گذشته بر اثر مبارزه با تروریسم تکفیری وهابی «به یدواحده» تبدیل شده و قابل تفکیک از یکدیگر نیستند.

رسانه‌های سعودی و غربی بار دیگر سفر مقامات امریکایی به عربستان سعودی و نشست سه‌جانبه واشنگتن، ریاض و بغداد را در رأس اخبار خود قرار دادند و محور ضدایرانی آن را برجسته کردند. به گزارش بی‌بی‌سی، مقابله با افزایش نفوذ ایران در منطقه یکی از مهم‌ترین اهداف سفر تیلرسون عنوان شده و او قرار است درباره موضوع انزوای قطر هم رایزنی کند. رکس تیلرسون در پایان نشست سه‌جانبه ریاض خواستار خروج شبه‌نظامیان ایرانی از عراق شد. وی به خبرنگاران گفت: «حالا که جنگ علیه داعش رو به پایان است، قطعاً شبه‌نظامیان شیعه ایرانی که در عراق هستند، لازم است به خانه‌های‌شان برگردند. همه جنگجویان خارجی باید به کشورشان بازگردند. وزیر خارجه امریکا به نام گروه خاصی اشاره نکرد اما آشکار است که منظور نیروهای مردم عراق تحت عنوان حشدالشعبی است که با کمک فرماندهی و مستشاری تهران نقش مهمی در سرکوب داعش سیاه داشتند. کولین کال، مقام ارشد در دولت سابق امریکا نوشت: «تیلرسون در حالی به شبه‌نظامیان ایرانی در عراق می‌گوید که به خانه‌های‌شان بروند که آنها هم اکنون در خانه خود هستند.»

در همین حال محمدجواد ظریف در واکنش به اظهارات تیلرسون گفت: «متأسفانه امریکایی‌ها نمی‌خواهند بعد از سال‌ها اشتباه دیدگاه خودشان را اصلاح کنند که آن که در منطقه باعث ثبات و آرامش و مبارزه با تروریسم است، ایران است.» وزیر امور خارجه کشورمان همچنین گفت: اگر فداکاری‌های جمهوری اسلامی ایران به‌خصوص فداکاری‌های مدافعان حرم نبود ما الان در دمشق، بغداد و اربیل دولت داعش را مستقر داشتیم.

ناظران معتقدند این پوشش رسانه‌های غربی یادآور سفر چند ماه گذشته دونالد ترامپ به عربستان سعودی بود که با هیاهو از تشکیل «ناتوی عربی» حرف می‌زدند.

شارمین نروانی، کارشناس مسائل منطقه و مقیم بیروت به «جوان» می‌گوید: «اوایل تابستان امسال وقتی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا سفر جنجالی و پرطمطراق خود را به ریاض انجام داد، این بحث مطرح شد که این سفر برای راه‌اندازی «ناتوی عربی» است که با مشارکت اسرائیل (پوششی یا آشکارا) برای هدف قرار دادن ایران و کاهش قدرت منطقه‌ای این کشور تشکیل شده است اما زمانی که رقص شمشیر تمام شد، این پروژه هم از بین رفت. تنها چند روز بعد، با جنگ سعودی، بحرین، امارات و مصر علیه قطر شورای همکاری خلیج فارس از درون شروع به فروپاشی کرد.»

از سوی دیگر تلاش امریکا برای نزدیکی عربستان به عراق در حالی صورت می‌گیرد که ریاض از زمان سقوط صدام و روی کار آمدن دولتی نزدیک به ایران در عراق سیاست انکاری نسبت به بغداد اتخاذ کرد. اسناد و گزارش‌های زیادی وجود دارد که سعودی‌ها نقش مهمی در توسعه و گسترش گروه‌های تروریستی مانند داعش داشتند در حدی که بعضی رسانه‌های امریکایی به آل‌سعود لقب «داعش سفید» دادند. اکنون که نیروهای عراقی در حال تسلط بر آخرین مناطق تحت کنترل تروریست‌ها در کشور هستند سعودی‌ها تصمیم گرفته‌اند از در دوستی وارد شوند. تغییر سیاست‌های آل‌سعود در رابطه با عراق کاملاً با نظارت امریکایی‌ها پیش می‌رود. رابرت مک گورک، نماینده ویژه رئیس‌جمهور امریکا در ائتلاف ضدداعش در صفحه توئیتر رسمی خود نوشت که نشست سه‌جانبه در ریاض حاصل تلاش‌های دیپلماتیک ۹ ماهه او و رکس تیلرسون است.

■ جدایی‌ناپذیری بغداد و تهران

در حالی که سعودی‌ها و امریکا تلاش دارند با استقبال از حیدر العبادی، وی را با سیاست‌های خود همگام کنند اما ناظران معتقدند نه العبادی خواهان فاصله گرفتن از تهران است و نه اساساً روابط درهم تنیده تاریخی و فرهنگی دو کشور اجازه این کار را می‌دهد. عبدالله گنجی، مدیر مسئول روزنامه جوان در کانال تلگرام خود نوشت: «آنچه امریکایی‌ها (خصوصاً جمهوریخواهان) نفهمیده‌اند و نمی‌فهمند، این است که آنچه دولتمردان فعلی عراق و نظام جمهوری اسلامی را به هم پیوند داده است «عطوفت ۱۴۰۰ ساله» است. آنچه این دو را ید واحده کرده است، تقابل با همین ایدئولوژی وهابیت است که از کابل تا بیروت، از پاچنار تا صنعا و از نبل-الزهرا تا کربلا خون بهترین وارثان ثارالله را بر زمین ریخته است.» در همین حال، الیاج مغنایر، کارشناس مسائل منطقه در پاسخ به این سؤال که آیا تهران باید نگران بهبود روابط بغداد با ریاض باشد به «جوان» گفت: «تهران هیچ نیازی به نفوذ در عراق ندارد. بسیاری از عراقی‌ها که اکنون در قدرت هستند، می‌دانند که چه چیزی برای ایران بهترین است و می‌تواند بیشترین نیازها و اهداف ایرانی‌ها در غرب آسیا را برآورده کند، زیرا خواسته ایرانی‌ها اساساً با اهداف عراقی‌ها در تعارض نیست از جمله تبدیل عراق به یک کشور مستقل و آزاد و دور بودن از نفوذ امریکا.» این کارشناس درباره انگیزه‌های العبادی از گسترش روابط با ریاض افزود: «برخلاف ایران که رابطه بحرانی خود را با ایالات متحده امریکا حفظ کرده اما عراق نمی‌خواهد با امریکا دشمنی کند. اما در رابطه با ریاض، بله این احتمال وجود دارد که عربستان در میان شهرهای سنی واقع در شمال عراق نفوذ کند. این پیشامد به این علت است که سنی‌های عراقی در حال حاضر نیازی فوری به حمایت مالی دارند. داعش اکثراً شهرهای سنی‌نشین را اشغال کرده، برای از بین بردن این گروه تروریستی و به دلیل نبرد بین داعش و نیروهای امنیتی عراق بیشتر این شهرها تخریب شده‌اند. بنابراین شهروندان این شهرهای سنی‌نشین به خصوص به دلیل ورشکستگی‌ها و مشکلات اقتصادی عراق آسیب‌پذیرتر از گذشته شده‌اند. این شرایط فرصتی را برای سعودی‌ها ایجاد کرده تا با استفاده از پولی که دارند نظر عراقی‌ها را به سمت خود جلب کنند.» حیدر العبادی، قبل از سفرش به عربستان در سخنانی گفته بود: «عراق با توجه به تجربه سخت و موفق خود در عبور از خطر تروریسم معتقد است که کشورهای منطقه چالش‌ها و اهداف مشترکی دارند. در نتیجه باید طرحی فراگیر در ابعاد اقتصادی و توسعه ارائه شود تا روابط سیاسی میان کشورها و مردم براساس اصول درست و دائمی بازسازی شود.»

خبر

حماس: اختلافات‌مان با ایران به تاریخ پیوسته است

در حالی که فرماندهان جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) به تهران سفر کرده‌اند، مقامات این جنبش اختلافات‌شان را با ایران به تاریخ پیوسته دانستند و از همپیمانی با تهران سخن گفتند.

سامی ابوزهری در گفت‌وگو با شبکه المیادین با بیان اینکه روابط با تهران به نفع مقاومت و آرمان فلسطین است، گفت: اختلافات میان ایران و جنبش حماس به تاریخ پیوست. جنبش حماس در اوایل بحران سوریه با حمایت از بخش‌هایی از معارضین رابطه خود را با دولت سوریه قطع کرد و حتی بر اساس برخی گزارش‌ها به برخی گروه‌ها تروریستی مشاوره نظامی داد. ابوزهری اظهار داشت که حماس متحد همه طرف‌های حامی فلسطین از جمله ایران است و این روابط نیز در راستای حمایت از پروژه مقاومت به روال طبیعی خود بازگشته است. این فرمانده جنبش حماس با اشاره به اینکه آشتی ملی فلسطین به ضرر روابط محکم جنبش با همپیمانانش نیست، افزود: چیزی که تهران را متمایز می‌کند، حمایت صریح آن از مقاومت فلسطین است. وی با اشاره به اینکه پیام حماس به تمام کشورهای منطقه اتحاد در مورد قضیه فلسطین است، گفت: تقویت روابط جنبش حماس با همپیمانانش به معنای ورود این جنبش به محورها و مسائل و مشکلات منطقه نیست و جنبش حماس با تمام طرف‌ها که از قضیه فلسطین حمایت می‌کنند از جمله ایران همپیمان می‌شود. این فرمانده حماس درباره روابط جنبش با دمشق گفت: روابط جنبش حماس با دمشق به تحولات داخلی سوریه بستگی دارد و امیدواریم طرف‌های سوری هر چه زودتر به توافق برسند تا روابط این کشور با حماس از سر گرفته شود. از سوی دیگر، یحیی سنوار، رئیس جنبش حماس در نوار غزه همزمان با سفر هیئتی از جنبش حماس به تهران در دیدار با جمعی از جوانان فلسطینی گفت: هر کس گمان می‌کند ما روابط‌مان را با برخی کشورها قطع می‌کنیم متوهم است و ایران بزرگ‌ترین حامی گردان‌های قسام است.

گزارش ۲

عراقچی: برجام بدون امریکا فرو می‌پاشد

در هیچ مذاکره‌ای برای الحاقیه و اصلاح برجام شرکت نمی‌کنیم

نفر دوم تیم مذاکره‌کننده ایران برای دستیابی به توافق هسته‌ای در نشست مسکو گفته که برجام بدون امریکا فرو می‌پاشد و تأکید کرده که ایران در هیچ مذاکره‌ای برای اصلاح برجام یا الحاقیه به آن شرکت نخواهد کرد. معاون وزیر خارجه روسیه هم گفته که روسیه در هیچ مذاکره‌ای برای اصلاح برجام شرکت نخواهد کرد.

به گزارش «جوان» به نقل از راشا تودی، عباس عراقچی روز گذشته در کنفرانس بین‌المللی منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای که با حضور مقامات سیاسی از روسیه، امریکا، اتحادیه اروپا و کشورهای اروپایی برگزار شد، گفت: «من به طور صریح و بدون پرده‌پوشی می‌گویم که هیچ امکانی برای مذاکره در مورد توافق هسته‌ای یا الحاقیه‌های آن یا هرگونه ضمیمه‌ای (به آن) وجود ندارد.» عراقچی در این نشست که سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه، وندی شرمن، مذاکره‌کننده سابق امریکا و بیش از ۲۰۰ مقام و کارشناس امور انرژی هسته‌ای در آن حضور داشتند، گفته است که امریکا همین حالا هم برجام را نقض کرده است.

عراقچی گفته است: «همه می‌گویند که ایران باید به توافق پایبند باشد ولی امریکا به سهم خود به توافق پایبند نیست که این قابل قبول نیست.» معاون ظریف گفته که بزرگ‌ترین مورد تخلف از برجام را مربوط به عدم پایبندی امریکا به بندهای ۲۶، ۲۸ و ۲۹ می‌داند. معاون ظریف سناریویی را تصور کرده که در آن امریکا از برجام خارج و اروپا در آن باقی بماند، سناریویی که او گفته «شخصاً» معتقد است برجام از هم فرو می‌پاشد: «فرض کنید ایالات متحده از برجام خارج شود. آیا ما می‌توانیم کارمان را با اتحادیه اروپا ادامه بدهیم؟ البته ما هنوز به آنجا نرسیده‌ایم ولی من شخصاً معتقدم که بدون امریکا کل توافق متلاشی خواهد شد و فروخواهد پاشید.» پیش از این محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در گفت‌وگو با المیادین اواسط شهریور گفته بود که تدام برجام بدون امریکا ناممکن نیست. عراقچی با بیان اینکه هرچند ایران به خروج از توافق واکنش نشان خواهد داد، گفته است: «ما (ایران) اولین نفری نخواهیم بود که از توافق (برجام) خارج می‌شویم... ما به تعهدات‌مان پایبند هستیم. ما اولین نفری هم نخواهیم بود که توافق را نقض می‌کنیم.»

■ روسیه شرکت نمی‌کند

معاون وزیر خارجه روسیه نیز در نشست مسکو گفت که کشورش در هیچ مذاکره‌ای درخصوص اصلاح توافق هسته‌ای برجام شرکت نخواهد کرد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما به نقل از خبرگزاری شینهوا، سرگئی ریابکوف گفته است: روسیه به این موضوع که ایران به تمام تعهدات خود براساس توافق هسته‌ای پایبند بوده، اطمینان دارد و در هیچ مذاکره‌ای در خصوص اصلاح توافق شرکت نخواهد کرد. ریابکوف تصریح کرد: روسیه برای شرکت در مذاکرات در مورد اصلاح توافق اقدام جامع مشترک آماده نیست. وی هشدار داد: این توافق به گونه حساسی متعادل است و هرگونه تغییر ممکن است به از بین رفتن آن منجر شود.

■ هشدار درباره سوءاستفاده از بند «T»

معاون وزیر خارجه روسیه همچنین درباره سوءاستفاده از بند T برجام هشدار داد و گفت که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مجاز به انجام بازرسی از مراکز نظامی ایران نیست و نباید غرب از بند «T» متن برجام برای انجام چنین بازرسی‌هایی سوءاستفاده کند.

ریابکوف در گفت‌وگو با خبرگزاری «تاس» تأکید کرد: «من مایلم به صورت کاملاً شفاف و مستقیم اعلام کنم که رسیدن به برخی موضوعات جعلی با مضمون فعالیت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روی بند «T» برجام که مربوط به تأسیسات نظامی ایران می‌شود، اصلا برای ما موضوعیت ندارد، هرچند که جزو موضوعات مورد بحث در حال حاضر است.» وی افزود: «مسکو به طور خاص تأکید دارد که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مجاز به انجام چنین بازرسی‌هایی نیست و نمی‌تواند چنین مسئولیتی را عهده‌دار شود چرا که بند T به مسائل خارج از محدوده صلاحیت آژانس می‌پردازد.»

این دیپلمات ارشد روسیه ادامه داد: «با این وجود، در خصوص برنامه موشکی ایران، برخی از همتایان ما ترجیح می‌دهند مسائل خلاف واقعیت را عنوان کنند. ما نمی‌توانیم آنها را وادار به درک این منطق روشن و حقایق مشخص کنیم.»

نگاه

سید رحیم نعمتی

نقش داعش افغانی در استراتژی امریکایی

حملات تروریستی در افغانستان چیز تازه‌ای نیست و از زمانی تبدیل به یک شیوه جنگی شد که پای امریکایی‌ها در ۲۰۰۱ به خاک این کشور رسید. با وجود این، حملات چند روز گذشته از معیار و مقیاس متداول گذشته خارج شده و هم به لحاظ کمی و هم کیفی، حجم بی‌سابقه‌ای از حملات تروریستی روی داده است. از سه‌شنبه گذشته که عامل انتحاری به فرماندهی پلیس پکتیا حمله کرد تا روز یک‌شنبه دست کم هفت حمله اتفاق افتاده که در پی آن بیش از ۲۰۰ نفر کشته و صدها تن دیگر زخمی شده‌اند. این حجم گسترده از حملات می‌تواند پاسخی به مذاکرات صلح چهارجانبه‌ای باشد که کمتر از دو هفته قبل در مسقط، پایتخت عمان، انجام شد تا طالبان و داعش پیام مخالفت خود را به آن مذاکرات رسانده باشند. یک دلیل دیگر در فرا رسیدن فصل سرما در افغانستان که حملات تروریستی در این ایام و قبل از فروکش کردن در این فصل شدت می‌گرفت. جدای از این دو، نگاه برخی تحلیلگران به استراتژی جنگی جدید امریکا در افغانستان است که این حملات از دو وجه به استراتژی امریکا ربط داده می‌شوند.

از وجه نخست، تشدید حملات هوایی امریکا و متحدانش باعث شده طالبان و داعش هم در پاسخ به آن، حجم حملات تروریستی خود را افزایش بدهند. آمارهای منتشر شده نشان از افزایش ۵۰ درصدی حملات هوایی نسبت به ماه گذشته میلادی دارد، به حدی که میزان این حملات به حد ۲۰۱۲ رسیده، یعنی زمانی که بیشترین حملات هوایی انجام می‌شد. از این وجه، افزایش این حملات در پی استراتژی جدید دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، در افغانستان است که در ماه آگوست اعلام کرد و طالبان و داعش هم برای حفظ روحیه نیروهای خود هم که شده مجبور به افزایش حملات تروریستی شده‌اند. این یک تلقی خوش‌بینانه است که حجم بالای حملات تروریستی روزهای اخیر را ناشی از یک کنش و واکنش با افزایش حملات هوایی امریکا و متحدانش می‌داند اما تفاوت در نحوه حملات طالبان و داعش و برخی از اظهارنظرها در روزهای اخیر تلقی دیگری را پیش می‌کشد. تفاوت در نحوه حملات با دو حمله در کابل آن هم کمتر از ۲۴ ساعت معلوم می‌شود که اولی شامگاه جمعه و توسط داعش و با حمله انتحاری به مسجد امام زمان (عج) در غرب این شهر اتفاق افتاد و دومی بعدازظهر شنبه و توسط طالبان در مقابل آکادمی نظامی مارشال فهیم. این دو حمله و البته حملات قبل نشان می‌دهد که طالبان طبق رویه سابق خود حمله به مراکز حکومتی را در دستور کار دارد، در حالی که داعش همچنان برای ایجاد جنگ فرقه‌ای برنامه‌ریزی می‌کند.

برنامه‌ریزی داعش برای به راه انداختن جنگ فرقه‌ای تا آن حد بوده که مساجد، حسینیه‌ها و تجمعات شیعیان در صدر اهداف حملات آنها بوده و حتی دولت افغانستان هم برای پیشگیری از این حملات مجبور به توزیع محدود اسلحه در بین مدافعان شیعه شد تا خود از مراکز مذهبی و تجمعات‌شان دفاع کنند. این روش توانست تا اندازه‌ای پاسخگو باشد و در ایام عزاداری عاشورای اخیر، مراکز مذهبی شیعیان هدف حمله داعشی‌ها قرار نگرفت، هرچند که حمله شامگاه جمعه خلاف این را ثابت کرد. اگر داعش بتواند به هدف خود برسد، افغانستان به ورطه‌ای از جنگ فرقه‌ای کشیده خواهد شد که نه نقطه پایانی برای آن قابل تصور است و نه راه‌حلی می‌تواند مانع آن بشود. این بهانه‌ای برای امریکایی‌ها دست و پا می‌کند تا به صورت نامحدود در این کشور بمانند و همین نیز نگاه تند و تیز برخی از افغان‌ها را برانگیخته تا نقش داعش را به صورت جدی زیر نظر بگیرند. همین دو سه هفته قبل بود که حامد کرزای، رئیس‌جمهور سابق افغانستان، در مرکز تحقیقاتی بریتانیایی رایل به صراحت امریکا را متهم به حمایت از داعش کرد و حدود یک هفته قبل هم اعضای مجالس سنا و نمایندگان افغانستان اعلام کردند: «امریکا در حالی که گروه طالبان را در شمال افغانستان با افزایش حملات هوایی به شدت تحت فشار قرار داده است اما به فرماندهان گروه تروریستی داعش اجازه می‌دهد آزادانه فعالیت کنند.» بنابراین، اجرای استراتژی جدید امریکا و افزایش حملات هوایی به معنای هدف گرفتن نیروهای طالبان است تا داعش فضای بیشتری برای رشد و دامن زدن به جنگ فرقه‌ای داشته باشد. این تعریفی است که امریکا برای داعش در استراتژی جدید خود کرده تا بتواند با انتقال پدیده داعش به افغانستان زمینه جنگی مادام‌العمر را در این کشور فراهم کند و به این وسیله برای همیشه در این کشور ماندگار شود.

اخبار کوتاه

■ طرح چین برای تبدیل شدن به ابرقدرت جهان تا ۲۰۵۰

شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین در کنگره ملی از طرح تبدیل کشورش تا سال ۲۰۵۰ به یک «رهبر جهانی» و «بزرگ‌ترین ابرقدرت جهان» پرده برداشت. به گزارش روزنامه ایندیپندنت، شی جین پینگ در جریان کنگره ملی پنج سالانه حزب حاکم کمونیست دیدگاهش را برای آینده حزب شرح داد. او گفت، زمان آن فرا رسیده است که چین به یک «نیروی مقتدر» تبدیل شود که بتواند جهان را در مسائل سیاسی، اقتصادی، نظامی و محیط زیست رهبری کند. او تأکید کرد: «این نقطه عطف تاریخی، در توسعه چین نهفته است.» رئیس‌جمهور چین تأکید کرد: «ملت چین به پا خاسته، ثروتمند و قوی شده است و اکنون چشم‌انداز درخشان جوانه زدن را می‌پذیرد. این دوره‌ای است که چین بیشتر به نقطه مرکزی نزدیک می‌شود و کمک‌های بیشتری به بشریت می‌کند.»

■ طرح جدید برای حل بحران یمن

منابع یمنی اعلام کردند که در حاشیه سفر نماینده سازمان ملل در یمن به ریاض پیشنهادات جدی برای حل بحران این کشور ارائه شده است. به گزارش روزنامه العرب، منابع آگاه یمنی اعلام کردند که این طرح جدید از حمایت کشورهای بزرگ برخوردار است. این طرح شامل چند بند از جمله اعلام آتش‌بس به مدت ۱۰ روز از سوی انصارالله و حزب علی عبدالله صالح، رئیس‌جمهور پیشین یمن برای اثبات حسن نیت خود است تا به این ترتیب ائتلاف نیز حملات هوایی را متوقف کند و با اعزام کمیته‌های نظامی به محورهای مشخص برای توقف جنگ داخلی وارد عمل شود. براساس طرح فاش شده، هیئت‌ها طی دو روز نخست آتش‌بس به ریاض می‌روند. بعد از آن عربستان طرحی عربی را برای توقف عملیات خود اعلام خواهد کرد. کنفرانس صلحی نیز در عربستان با مشارکت تمامی طرف‌های داخلی و خارجی برگزار خواهد شد.

■ دیپلمات کره‌شمالی: به مذاکرات شش‌جانبه برنمی‌گردیم

چوئه سون هویی، دبیرکل بخش امریکای شمالی در وزارت خارجه کره‌شمالی گفته است که پیونگ‌یانگ تا زمان حل مسائلش با امریکا به مذاکرات چندجانبه باز نمی‌گردد. به گزارش خبرگزاری یونهاپ، به گفته او، بحران کنونی در شبه‌جزیره کره به دلیل سیاست خصمانه امریکا علیه کره‌شمالی است. چوئه سون هویی گفته است اگر امریکا از سیاست خصمانه‌اش علیه پیونگ‌یانگ دست برندارد، کره‌شمالی به توسعه برنامه هسته‌ای خود ادامه می‌دهد.

■ آوارگان روهینگیا املاک خود را از دست می‌دهند

خبرگزاری رویترز نوشت، احتمالاً دولت میانمار املاک و زمین‌های مسلمانان روهینگیا را بعد از فرار آنان به بنگلادش، می‌فروشد و یا برای کشاورزی استفاده می‌کند. رویترز به نقل از برخی مقامات و برنامه‌هایی که از آن اطلاع یافته نوشت: مسلمانان روهینگیا بعد از بازگشت به میانمار احتمالاً قادر به بازپس‌گیری زمین‌های خود نخواهند بود. رویترز با شش تن از مقامات میانمار درباره برنامه‌های بازگرداندن آوارگان گفت‌وگو کرد. بر اساس گفته‌های این افراد، دولت میانمار قصد کشاورزی در زمین‌های اهالی روهینگیا را داشت و احتمالاً این زمین‌ها را به فروش برساند. همچنین میانمار قصد دارد اکثر آوارگان را بعد از بازگشت در «روستاهای مدل» سکنی دهد و اجازه بازگشت آنان به خانه‌های قبلی‌شان را نخواهد داد.